

TOIMENPIDEALOITE 79/2001 vp

Kotona lastaan hoitavan vanhemman arvostaminen

Eduskunnalle

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/1983) velvollisuus lasten hoidosta ja hyvinvoinnista huolehtimisesta on säädetty selkeästi vanhemmille. Tämän tulisi olla myös käytännössä maassamme harjoitettavan perhepolitiikan lähtökohtana.

Lasten hoitaminen kotona on yhteiskunnan kannalta erittäin tärkeää työtä. Useilla vanhemmilla ei kuitenkaan ole tähän todellista mahdollisuutta ilman huomattavia uhrauksia. Kotiin lapsia ja perhettä hoitamaan jäävät vanhemmat kokevat usein tulevansa yhteiskunnan toimesta jopa rangaistuksi tehdessään itselleen taloudellisesti epäedullisen ja keskimääräisestä poikkeavan valinnan.

Maahamme tarvitaan nyt kipeästi uudenlaista perhepolitiikkaa. Perheiden omille valinnolle erityisesti pienten lasten hoidon järjestämisessä on taattava nykyistä enemmän mahdollisuuksia. Vanhemmille, jotka ovat valmiit jäämään kotiin hoitamaan lapsiaan ja perhettään, tulisi taata yhteiskunnan tuki ja arvostus sekä ennen kaikkea valinnan edellyttämät taloudelliset edellytykset. Työ-, sosiaali- ja veropolitiikkaa on kehitettävä sellaiseen arvopohjaan tukeutuen, jossa kunnioitetaan ihmisyyttä ja perhekeskeisyyttä sekä nostetaan kotona tehtävä työ sille kuuluvaan arvoon.

Kotiäitiys ja -isyys on lapsen näkökulmasta yhteiskuntamme tärkein ammatti. Lastemme ja sitä kautta koko yhteiskuntamme edun mukaista olisikin, että Suomessa muodostuisi muiden Euroopan maiden tapaan suopeampi mielipideil-

masto kotiäitiydelle ja -isyydelle. Muutama vuosi sitten tehdyn tutkimuksen mukaan myös päätoimisesti lapsiaan kotonaan hoitavat vanhemmat tuntevat itsensä paljon onnellisemmiksi kuin mikään muu ammattiryhmä.

Myös työelämän joustoja tulee kehittää perheiden, ennen kaikkea lasten etujen mukaisesti. Perheelle on jätävä riittävästi aikaa. Lapsen turvallisuuden tunne voi lisääntyä parhaiten vanhempien läsnäollessa. Yhteiskunta ei voi asettua äidin ja isän sijaan.

Maassamme räjähdysmäisesti kasvava lasten ja nuorten pahoinvointi tuo selvästi esille tarpeen lisätä kotona tehtävän kasvatustyön arvostusta ja vanhempien valintamahdollisuuksia lisäämiselle. Se, miten kohtelemme yhteiskuntamme heikoimpia jäseniä, kertoo paljon aikamme arvoista. Lapsistamme voimme nähdä, mikä yhteiskunnassamme on kulloinkin ollut tärkeintä.

Nykyinen tilanne, jossa henkilölle on taloudellisesti edullisempaa olla työttömänä kuin synnyttää lapsi, ei voi olla perhe- ja väestöpoliittisesti perusteltu. Perusteltua ei myöskään voi olla se, että lainsäädännön mukaan lastenhoito, pyykinpesu, siivous ja ruoanvalmistus on arvostettua työtä vain silloin, kun se tapahtuu kodin ulkopuolella. Kotona tapahtuvan lastenhoidon arvostuksen kannalta ei myöskään ole rohkaisevaa, että jopa toimeentulotuen perusosa, jota yleisesti pidetään pienenä ja johon toivotaan korjausta, on nykyistä äitiyspäivärahaa suurempi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin kotiäitien ja -isien työn arvostuksen nostamiseksi, heidän taloudelli-

sen asemansa vahvistamiseksi ja eläketurvan järjestämiseksi tätä työtä tekeville.

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2001

Petri Neittaanmäki /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Pekka Nousiainen /kesk